בס"ד "הדף היומי לתולדותינו"

יום ד', כ"ג בניסן תשס"ד (14 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

רֵב אשר מליץ היה איש עסקים אירופאי משגשג במאה ה- 19. את עיסוקיו המסחריים בתעשיית העץ שלו הוא ניהל בצורה נאמנה עם לקוחותיו הלא-יהודיים כמו עם היהודים. רֵב אשר היה אדם דתי והקדיש שעות ארוכות לעיסוקיו מבלי לשים לב לזמן טרחתו או להתחייבויות האחרות שלו. יום אחד, בעיירה רחוקה מביתו, רֵב אשר סיכם עיסקה טובה וגדולה עם לקוח גוי שבעבר היה עוסק איתו הרבה. שני הצדדים היו שביעי רצון עם החוזה ביניהם, וכפי שנהגו לעשות, יצאו ל'פאב' במקום לחגוג את האירוע על כוס בירה. כשרֵב אשר יצא מהפאב, הוא פתאום נהיה חיוור... הוא נזכר כי היום חול המועד פסח, והוא עבר על 'בל יעבור' – שתיית הבירה נאסרת באיסור של אכילת חמץ! הוא נדהם במה שעשה, נכנס לדכאון והתחרט מאד על מעשיו. הוא גם לא יכול היה להאמין שהוא עבר עבירה כה חמורה כזו.
כשהגיע הביתה, מיד פנה רֵב אשר לרבו ושפך את לבו על אודות מה שעשה. "איך אוכל לשוב? איך אני יכול לתקן את מה שעשיתי? איך בכלל יכולתי לעשות דבר כזה?", בכה רֵב אשר. ענה לו רבו, "הרי רֵב אשר, הנך חסיד של בעלז, וידוע לך שהרבי מבעלז, ר' שלום רוקח [1779-1855] יבוא לעירנו אחרי החג. המתן מעט ושאל אותו מה לעשות. הוא בוודאי ינחה אותך בדרכי ישרים." רֵב אשר הסכים לחכות לרבי, אך הוא מאן להתנחם למשך כל החג.
כשהגיע הרבי מבעלז סוף-סוף לעיר, רֵב אשר, מלא חרטה, ניגש אליו וסיפר לו על המעשה. לאחר רגע-קט מחשבה, אמר לו הרבי, "עליך לצאת לגלות. אתה ומשפחתך צריכים לקום ולעבור למקום אחר." וכך הסביר הרבי את פסיקתו: "אומר הפסוק בספר "איכה": **"גלתה יהודה מעוני..."** [א' 3], והמדרש [איכה רבה 1:29] מבין את המילה **מעוני** כ**"לחם עוני"**[=מצה], ומסביר את הפסוק כך: **"על שאכלו חמץ בפסח."** תהיה מחילה לעבירה החמורה שלך אך ורק אם תצא לגלות. לשם כך אתם חייבים לצאת מכאן, אך אם תרצו, תוכלו לעלות לארץ-ישראל!" [עליה זאת נחשבת כהליכה ל'גלות' לצורך זה!]
רֵב אשר קיבל על עצמו את הפסיקה, וכאשר אמר לרבו מה שפסק הרבי מבעלז, הרב נדהם! "מה שהוא אמר לך זה נפלא. עכשיו אני זוכר שהגר"א [ר' אליהו הגאון מווילנא] מצא אסמכתה לפסיקה זו מפסוק בתורה. בפסוק המבהיר את העונש למי שאוכל חמץ בפסח, אומרת התורה, **"...כי כל אוכל מחמצת, ונכרתה הנפש ההיא מעדת ישראל..."** [שמות י"ב 19] המלים **'ונכרתה הנפש'** מופיעות פעמים רבות בתורה. אך כאן, מסביר הגר"א, זה המקום היחיד בכל התורה שהטעם למקרא המילה **'ונכרתה'**, הוא גרשיים, מהמילה **גרש**, שמשמעו: גלות! [טעמי המקרא, שאינם מופיעים בתורה עצמה, הם סימנים להטעמה ולפיסוק בתנ"ך. הם באים מעל למלים ומתחתן בצד הניקוד. תפקידם הוא לציין את הקריאה הנכונה עפ"י המסורה. טעמי המקרא הם גם מעין תווי נגינה לנעימת פרשיות התורה וההפטרות.] [Echoes of the Maggid]

איך באמת היה יכול אדם מאמין לשכוח שהוא נמצא באמצע חג הפסח? אבל גם לימים אלה שלאחר החג עדיין הסכנה אורבת. חמץ, שעבר עליו פסח [שלא נמכר כדת וכדין בזמן לפני

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ד', כ"ג בניסן תשס"ד (14 באפריל)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

כניסת החג] אין לאוכלו. צריכים לסלקו. פעם, גם אני נפלתי לפח הזה, ועל כך אולי מחר... הבה נתפלל שראש ממשלתנו ייזהר גם הוא ממלכודות שלא חשב עליהם.

"כי לא יטוש ה' עמו, ונחלתו לא יעזוב." [תהלים צ"ד 14]
מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום רביעי

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל